

GÜNCELLEME

(9 Mart 2013 sınavından sonra amortisman hesaplamalarında tesmer hurda değer düşülerek yapılan hesaplamaları kabul etmektedir. Kitap güncellemelerimiz aşağıda yer almaktadır.)

257. BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)

İşletmenin elinde bulunan varlıklarının kullanıma ya da teknolojik gelişmelere karşı **değer kaybına uğramasıdır**.

Birikmiş amortismanlar (-) maddi duran varlıkları grubunu düzenleyici bir hesaptır ve pasif karakterlidir.

Biliyor muydunuz ... ?

Amortismanlar, muhasebenin temel kavramlarından “**dönemsellik**” kavramı gereğince ayrılır

Artık biliyoruz ... 😊

Aşağıdaki maddi duran varlıklar hesaplarına amortisman ayrılmaz.

- * 250- Arazi ve Arsalar Hesabı (ekim, dikim yapılanlar hariç)
- * 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar
- * 259- Verilen Avanslar

AMORTİSMAN HESAPLAMA YÖNTEMLERİ**a) Norma (Eşit tutarlar)Amortisman Yöntemi**

Bu yöntemle duran varlığın ekonomik ömrü boyunca aynı oranda amortisman hesaplanır.

Amortisman Oranı = 1 / Duran varlığın ekonomik ömrü

b) Azalan Kalanlar Yöntemi

- 1) Normal amortisman oranının iki katı uygulanır. Bu oran % 50'yi geçemez.
- 2) Bir önceki yıl ayrılan amortisman tutarı amortisman ayrılacak M.D.V tutarından düşülür.
- 3) Son yıl kalan MDV bakiyesi o yılın amortismanı olarak kabul edilir ve giderleştirilir. Başka bir deyişle son yıl amortisman hesaplamaya gerek kalmaz.

c) Kıst Amortisman Yöntemi

Ay temeline göre amortisman hesaplanır. Taşıtlarda kıst amortisman uygulanır.Örn: Taşıt 15/10/2006 tarihinde alınmışsa taşıta amortisman sadece 10-11-12. aylar için hesaplanır.

d) Madenlerde Amortisman**e) Fevkalade (ani) Amortisman yöntemi**

AMORTİSMAN KAYIT YÖNTEMLERİ

* Direkt kayıt yöntemi

Bu yöntemde hesaplanan amortisman ilgili duran varlığın bedelinden direk düşülür. Böylece ilgili duran varlığın bakiyesi varlığın net değerini gösterir.

İşleyişi (maddi duran varlıklar için)

_____ / / _____	
770- Genel Yönetim giderleri	
- Amortisman ve Tük Payları	
255- Demirbaşlar	
254- Taşıtlar	
253- Tesis Makine ve Cihazlar	
_____ / / _____	

* Endirekt Kayıt Yöntemi

Bu yöntemde hesaplanan amortisman tutarı ilgili maddi duran varlığın alacağına yazılmak yerine "Birikmiş Amortismanlar (-)" hesabının alacağına kaydedilir.

İşleyişi

_____ / / _____	
770- Genel Yönetim giderleri	
- Amortisman ve Tük Payları	
257- Birikmiş Amortismanlar (-)	
268- Birikmiş Amortismanlar(-)	
_____ / / _____	

Burayı da bilin ... !

Tekdüzen hesap planında endirekt yöntem uygulanmaktadır. Direkt yöntemin uygulanması mümkün değildir.

Biliyor muydunuz ... ?

Maddi duran varlıklara amortisman hesaplarırken **geri kazanılabilir değeri (hurda değeri) varsa** maliyet bedelinden **hurda değeri düşülür** ve geriye kalan tutardan amortisman hesaplaması yapılır.

Bir Soru ?

Amortisman hesaplamalarına ilişkin örnek:

İşletmeye maliyet bedeli 20.000 TL olan demirbaşın ekonomik ömrü 5 yıldır. Demirbaşın hurda değeri (geri kazanılabilir değeri) 5.000 TL dir.

- Normal amortisman yöntemine göre hesaplayınız
- Azalan Kalanlar (bakiyeler) yöntemine göre hesaplayınız

a) Normal amortisman yöntemine göre

Amortisman oranı = $1/5$ yıl = $0,20 = \%20$

Amortisman tabii tutar = $20.000 - 5.000 = 15.000$

	<u>Amortisman tutarı</u>
1. yıl	3.000
2. yıl	3.000
3.yıl	3.000
4.yıl	3.000
5.yıl	3.000
Toplam	: 15.000

Dikkatinizi çekti mi ... 😊

Demirbaşın hurda değeri olduğu için hurda değerine amortisman hesaplamadık. Eğer hurda değeri verilmeseydi 20.000 TL üzerinden hesaplama yapacaktık.

b) Azalan kalanlar (Bakiyeler) Yöntemi

Amortisman oranı = $1/5$ yıl = $0,20 = \%20$

Azalan kalanlar yönteminde oran iki katı uygulanacağı için: $\%20 \times 2 = \%40$

Amortisman tabii tutar = $20.000 - 5.000 = 15.000$

	<u>Amortisman tutarı</u>
1. yıl $15.000 \times \%40$	6.000
2. yıl $9.000 \times \%40$	3.600
3. yıl $5.400 \times \%40$	2.160
4. yıl $3.240 \times \%40$	1.296
5. yıl 1.296	1.296 (son yıl hesaplama yapılmaz, kalan tutarın tamamı amortisman yazılır)
Toplam	:15.000

Bir Soru ?

AB İşletmesi 02/09/2010 tarihinde 30.000 TL'ye aldığı binek otomobil için dönem sonunda azalan bakiyeler yöntemine göre amortisman hesaplamıştır. İşletmenin 2. yılında hesaplayacağı amortisman payı ne kadardır.?

- a) 7 200 b) 10 400 c) 6 000 d) 3 000 e) 12 000

Cevap : a

Çözüm ... 😊

Amortisman oranı (normal) $\%20$.

Burada dikkat edilmesi gereken önemli bir husus mevcuttur. Otomobillerde kıst amortisman yöntemi uygulanmaktadır.

Kıst amortisman oranı = Normal amortisman oranı / 12 (ay) x Amortisman tabii tutulacak süre

olarak formüle edebiliriz.

Azalan kalanlar yöntemine göre normal amortisman oranınının 2 katı dikkate alınır ve ayrılan her amortisman tutarı amortismana tabii tutardan düşülür ancak **kıst amortismanda 2. yıl hesaplanırken 1. yılda tam yıl amortisman ayrılmış gibi kabul edilir** ve 1. yılda kıst amortismandan dolayı ayrılamayan amortisman tutarı son yıla ilave edilir ve giderleştirilir

Örneğimizde,

1. Yıl için amortisman tutarı

Normal Amortisman oranı x 2 (azalan kalanlar olduğu için) / 12 x 4 ay formülünü uygulayacağız

$$30\ 000 \times \%40 = 12\ 000$$

$$12\ 000/12\ ay = 1\ 000\ (1\ aylık\ amortisman\ tutarı)$$

$$1\ 000 \times 4\ ay\ (09/2005-12/2005) = 4\ 000$$

2. Yıl için amortisman tutarı

$$30\ 000 - 12\ 000 = 18\ 000$$

$$18\ 000 \times \%40 = 7.200$$

Cevap : 7.200

Azalan bakiyeler yönteminde hesaplanan amortisman tutarı amortisman matrahından düşülerek ertesi yıl kalan tutar üzerinden %40 oranında amortisman hesaplanır.

* Kıst amortisman hesaplama konu anlatımlarına tekrar bakınız...

Unutmayın ... 😊

Amortisman hesaplama yöntemleri ve amortisman hesaplama ile ilgili sorular gelmektedir. Bina satışları ile ilgili sorular gelmektedir. Bu gruptan her sınavda en az bir sorunuz garanti.